

"Sóc tan innocent com un ocell"

"Sorprèn de comprovar que és possible de viure i sentir l'erotisme d'una manera natural, sense necessitat de recórrer a psicòpates o a gent de ment retorta".

Filla d'un egipci i d'una polonesa, el seu lloc de naixement i la seua edat són un misteri. De l'actriu eròtica Myriam Mézières, establerta a França, l'única certitud que se'n destil·la és el seu erotisme profund, la gran sensualitat que la impregna tota.

Després de la gran acceptació que tingué el seu espectacle *Estrana fruita* el 1997, la musa del cineasta Alain Tanner va tornar a passar, fa uns mesos —ja és quasi un costum—, per l'Alcúdia (la Ribera) per donar suport al segon Festival Agroeròtic. I és que Myriam Mézières no es vol perdre allò que per ella és, sense cap mena de dubtes, "la màxima expressió d'una disposició de ment fresca i oberta a totes les manifestacions d'un erotisme sa i natural, que res no té a veure amb les grandiloqüències de la cinematografia comercial ni amb les mirades libidinoses dels cercadors de sexe".

—La primera vegada hi prengué part des de l'escenari i ara ha vingut per contribuir a difondre el festival. No fa estrany en una dona tan poc acostumada a espais multitudinaris i aparentment poc íntims?

—No, de cap manera. He tornat perquè m'hi trobe molt còmoda i perquè encara guardo el bon regust de l'actitud del públic, ara fa dos anys. Mai no em vaig trobar amb cap malentès, ni ningú es va comportar mai de forma ambigua.

—M'imagino que, dos anys després, com a espectadora, les coses es deuen veure d'una altra manera. Què canviaria del festival?

—Si t'he de ser sincera, m'agrada tal com és, amb els seus pintors, els seus cuiners, els seus dramaturgs i els seus pastissers. Veig que els organitzadors han sabut donar-li eixe toc genuí, que no es fàcil de veure enlloc i que encara em continua meravellant. Sense prejudicis ni limitacions, l'espectador hi troba les condicions idònies per a recrear l'esperit i el gaudi del cos. És tot molt natural, és com la sal de la vida.

—*Estrana fruita* era un espectacle que havia tingut molt bona acceptació quan el presentà a Barcelona. Ha passat el temps i, com vostè ha dit en més d'una ocasió, el públic de l'Alcúdia li ha fet descobrir una nova dimensió de la seua persona. Què li ha obert els ulls a eixa nova realitat?

—Precisament eixa disposició de ment tan fresca que des del primer moment vaig copsar respirant l'ambient de l'Antic Magatzem d'Adobs ple de gent. Sorprèn de comprovar que és possible de viure i sentir l'erotisme d'una manera natural, sense necessitat

de recórrer a psicòpates o a gent de ment retorta. M'interessa molt aquest fet, sobretot en un moment en què sembla que la sexualitat es viu partint de clixés i tòpics de la gran pantalla. Pense, per exemple, en films americans com *Instint bàsic* o en algun altre, en què la protagonista (una psiquiatra reputada i de prestigi) esdevé de sobte una psicòpata que assassina la gent amb un punxó de gel. No és una xica normal. Em fa l'efecte que és com si volguera donar entenedent que l'erotisme no és cosa de gent normal. Enfocat d'aquesta manera, això implicaria que l'erotisme no forma part de la vida ni de les preocupacions de la gent del carrer. Ho veig francament alarmant.

—*El comportament del cinema europeu és semblant?*

—Jo no voldria fer judicis de valor sobre el cinema europeu, però sí que diré que, en el meu àmbit, jo estic fora de França, perquè crec que no sóc el tipus de la casa: és a dir, no abone l'estil de dona-infermera discretament eròtica. No dic que siga una persona d'un *glamour* increïble (ni sóc tampoc la persona més indicada per a dir-ho), dic que no sóc el tipus de dona que n'hi ha que esperen per a certs papers. M'agrada Espanya, i especialment València i Catalunya, perquè hi ha gusts i aptituds que em semblen originals. Actituds que són molt diferents de les de la resta d'Europa, que en aquest terreny ha esdevingut excessivament minimalista. Em ve a la memòria la imatge d'aquella actriu que es recreava contant que la seua forma d'actuar era tan subtil, tan subtil, que al capdavant no es veia. A mi, això m'avorreix. El terreny de l'erotisme no té res de tòpic, cal inventar i explotar el misteri.

—*Es pot deduir de les seues paraules que el festival de l'Alcúdia podria ser un exemple d'eixe punt dolç entre el maximalisme americà i el minimalisme de gran part d'Europa? L'anunci fet per vostè sobre la preparació d'una pel·lícula seua inspirada en el festival sembla que així ho demostre, no?*

—Sí, de fet, ja en tinc redactat el guió. És la història d'una mare i una filla, cinc anys abans i cinc anys després del moment en què té lloc l'espectacle que protagonitza la mare. La part, jo diria lluminosa i fresca de la pel·lícula, es correspon precisament amb eixe moment de l'espectacle, mentre que la de la penombra és la que transcorre cinc anys després, quan la xiqueta ja és una adolescent de catorze anys i assisteix al fracàs de la mare. És la història de com s'apaga un cert *glamour*. El meu objectiu és de situar el número d'*Extraña fruta* en el context del Festival de l'Alcúdia i oposar-lo a l'ensopiment del món eròtic tradicional. Comença com una comèdia, en un to fresc i ràpid, però acaba amb l'element tràgic del desencant. És una espècie de psicoanàlisi, en què jo conte el que passa en

un context determinat i el que pot passar, si algú no és conscient del tresor que té.

—*La recerca d'aquest tresor no té massa introspecció i poc erotisme?*

—No. Allò que pretenc és cercar la possibilitat infinita de totes les combinacions. És el moviment, no solament físic, sinó també de l'ànima, dels cors i dels pensaments alhora. Tot allò que va contra la realitat fixada. Per això em veig com una persona que s'ha d'expressar i mostrar amb tot el que Déu li ha donat: des dels ulls i la boca o els dits fins al culet o als malucs. Per mi tot això és sagrat, és un material que jo pose a disposició de la meua expressió. És aquesta la raó per la qual vaig introduir en el meu espectacle el ball oriental.

—*En serien les raons la seua fascinació per les ballarines índies de les pel·lícules antigues i els seus inicis en el món del circ de ben jove?*

—El ball oriental és per mi la màxima expressió de la feminitat. En principi, era un ball que retia tribut a la fertilitat d'una forma sagrada, però que després, traslladat a Occident, ha degenerat fins a convertir-se en una espècie d'instrument de seducció vulgar en l'àmbit dels cabarets. Jo el que he perseguit sempre és de viure i sentir en la meua pell la màgia d'aquell ball originari que es feia a la porta dels temples i on els malucs de les dones es bellugaven intentant de descriure el moviment dels astres. Potser formulat així, *Extraña fruta* siga un espectacle seriós, però no ho és, en realitat, perquè hi ha un moment en què, pràcticament neta, m'assec sobre les cames d'un espectador i li demane: creus que creure en el teu cos és creure en l'univers? Dic això, i s'estableix una química especial.

—*Sovint l'han considerada, per això, excessivament provocativa i fins i tot banal. Li sembla exagerat?*

—Quan em diuen això, jo conteste irònicament que sóc tan innocent com l'ocell que piula dalt d'una branca. Jo no vull entrar en aquesta discussió, perquè oposar-s'hi ja implica, d'entrada, jugar al joc d'aquest món tan acadèmic i ple de tòpics a què em referia adés. La gent se sorprèn que la meua intenció no siga solament de xocar. Vull que s'entenga que, si he de continuar vivint, vull fer-ho amb la sal de la vida i, sobretot, l'espectacle. És clar que no hi ha espectacle, si no hi ha convenció, però per mi la sal consisteix a jugar amb aquesta regla que utilitza sempre aquestes convencions. I és així que queda la sal de l'espectacle. No es tracta —com pensa molta gent— de reproduir la mateixa salsa eterna, sinó de canviar-ne els ingredients.

—*Com definiria aquest erotisme?*

—Em molesta de citar-me a mi mateixa, però la cançó amb què obri l'espectacle ho resumeix molt bé: "Ser una xicota/ no tenir res en el món/ llevat d'aquest

L'actriu Mézières es troba còmoda a València i a Catalunya: "Hi ha gusts i aptituds que em semblen originals. Actituds que són molt diferents de les de la resta d'Europa."

ARXIU / RAFA GIL

"Puc semblar una persona bastant forta -jo diria més aviat enèrgica-, però alhora vulnerable; sóc molt fràgil".

cos elàstic i aquests ulls de xiqueta/ que ja han vist massa..." Aquest és el meu cas i el de moltes xiques que van nàixer sense res i que es miren el seu reflex en l'espill, pensant que aquesta maleïda vida no els en robarà ni la lluisor ni el valor. I eixa és la història del guió que acabe d'escriure

—*Què hi ha d'autobiogràfic en aquesta història?*

—Bastants aspectes. Ma mare sempre anava de gira amb un pianista cubà. Lluny d'ella i del meu pare, que era d'origen egipci, jo em vaig criar en un orfenat per a fills d'artistes. En aquell moment aquesta professió era especialment tabú i desencoratjava els xiquets que de menuts volien dedicar-s'hi. Si jo haguera tingut un pare per a pagar-me els estudis, haguera sigut ballarina o una cosa semblant, però no vaig tenir eixa sort. Després, als catorze o quinze anys, va ser quan comencí a rodar món amb el Magic Circus. No era un circ tradicional, jo hi feia un espectacle que es nodria del món del circ, però també de la música, del teatre i del *comic-strip*. Feia moltes improvisacions, havia de fer acrobàcies, cantar, ballar... Aviat vaig aprendre que el fet més important en la meua professió era de mantenir les coses en vida. Segons com es trobava el públic, així havia de fer. En situacions compromeses, en què es produïen imprevistos —per exemple, quan volies que es disparara una pistola que no es disparava de cap de les maneres mentre el públic aguantava expectant—, havies d'eixir-te'n de la millor forma que podies. Fou temps després que vaig començar a treballar amb el cineasta Alain Tanner.

—*Felina, sensual, femme fatale... De tots els qualificatius utilitzats per descriure el seu sex-appeal, amb quin s'identifica més?*

—No ho sé. Crec que si ho sabera, deixaria de ser actriu. A desgrat d'això i per molt transcendental que pugui semblar, t'he de dir que em sent una persona travessada per una certa energia, que anomene força. Puc semblar una persona bastant forta —jo diria més aviat enèrgica—, però alhora vulnerable; sóc molt fràgil.

—*En El diari de Lady M o Una llama en mi corazón va protagonitzar papers d'un erotisme i d'una intensitat emocional contrariada per la passió.*

—És una cosa molt ambigua. Jo diria que el fet més important de la vida és de no perdre's un mateix. Et poden passar un munt de coses, però el fet important és que has d'assumir que hi ha coses com la desgràcia

ARXIU / RAFA GIL

"Em veig com una persona que s'ha d'expressar i mostrar amb tot el que Déu li ha donat: des dels ulls i la boca o els dits fins al culet o els malucs. Per mi tot això és sagrat."

i la infidelitat, que et poden succeir. És un risc. L'ambigüitat està en el fet que el mateix moment de felicitat en què estàs abraçada a la persona que desitges és també el moment que et fa pensar que la pots perdre.

—*Se'n pot dir, d'això, gelosia?*

—Dis-ne com vulgues. Per mi la vida artística és una consolació d'aquesta altra vida que és una vall de llàgrimes. En aquest terreny jo no pateixo de gelosia, però en la vida quotidiana sí, i tant! Això és una de les coses que més em fa sofrir i que em fa vergonya de reconèixer, perquè no solament em trobe fotuda sofrint, sinó que alhora em sent, a més, culpable de ser així. Com veus, no tinc remei.

—*Aquest nou guió en què treballa i les participacions cada vegada més freqüents en films sembla que marcaran d'ara endavant la seua inclinació definitiva pel cinema. Si haguera de triar entre el món de l'espectacle i el de la gran pantalla, per quin es decidiria?*

—Preferesc de tallar-me un dit abans de decidir. Tot és qüestió de context, perquè si bé es veritat que he tingut la sort de treballar al costat de directors que m'han brindat l'oportunitat d'expressar-me sense limitacions, t'he de dir que quan em trobe davant un públic lúdic i seriós com el de l'Alcúdia també em sent molt a plaer. No és qüestió de disciplina, sinó de situació. El fet d'haver treballat amb Alain Tanner i la seua particular manera d'entendre el cinema m'ha ajudat molt a apreciar que, quan la mirada que hi ha al

darrere de la càmera m'estima —això és, de manera artística—, jo em sent molt bé. Un equip de professionals té la missió de portar-te tanta energia com la que t'aporta el públic d'un espectacle. A desgrat d'aquests avantatges, tampoc no m'estic de dir que el cinema també hi ha voltes que t'ofega, perquè sovint els tècnics obliden que l'actor és un material humà que han d'aviar amb la seua actitud.

—*Actriu, guionista, lletrista, directora..., no és aquest un fet tan usual en el món en què es mou...*

—En el terreny de l'art una cosa et porta a una altra, fins que t'absorbeix i es converteix en la teua vida. Admire les actrius que poden dedicar temps a la família, però jo no en tinc mai prou. Vaig començar fent d'actriu, però a poc a poc vaig descobrir noves disciplines que m' enamoraven. Si ho vull fer seriosament, hi he de dedicar molt de temps.

Santí Vallés